

Social freezing není „spolehlivá pojistka“, ale jen jedna z možností

Současná doba přináší možnosti, o kterých se starším generacím „ani nesnilo“, a mnoho lidí začalo odkládat rodičovství „na později“. Metoda social freezing však není „spolehlivé pojištění těhotenství“ v pozdějším věku, je to jen jedna z možností – a je třeba ji zodpovědně zvažovat.

Ještě než začal osmatřicetiletý syn mé kamarádky s onkologickou léčbou, bylo mu nabídnuto uchování spermií technikou mrazení, tedy metodou vitrifikace, protože jeho fertilita byla léčbou ohrožena. Tato metoda, tzv. social freezing, je však stále populárnější u zcela zdravých lidí, protože umožňuje bezpečné uchování pohlavních buněk po mnoho let až desetiletí. Je to tedy postup, při kterém se vajíčka, spermie nebo embrya zmrazí metodou vitrifikace a při teplotě -196 °C se uchovávají pro pozdější použití.

Možnost pro ty, kteří rodičovství odkládají

Zvláště ženám tato metoda umožňuje počít dítě i ve vyšším věku, kdy může být přirozené početí už problematické. Je to tedy možnost hlavně pro ty, kteří chtějí odložit rodičovství na později. Metodu využívají lidé, kteří zatím nemají partnera, se kterým by chtěli založit rodinu, nebo chtějí upřednostnit kariéru, cestování apod.

Zmrazování vajíček přitahuje pozornost mnoha lidí. Například influencerky na sociálních sítích otevřeně přiznávají, že si nechaly vajíčka zmrazit, a povzbuzují k tomu i své sledující.

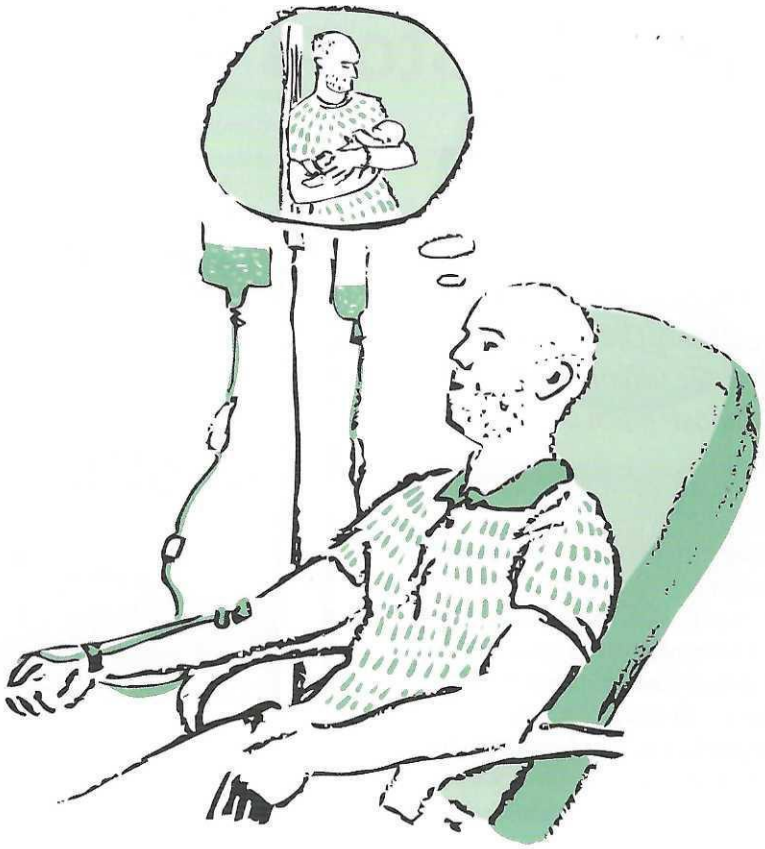
„Social freezing v dnešní nejisté době může působit jako pojistka do budoucnosti. V kampaních však často chybí druhá polovina příběhu – biologická fakta, statistiky i rizika, která by měly ženy znát před rozhodnutím,“ upozornila na neformálním tiskovém setkání 27. listopadu 2025 MUDr. Hana Višňová z kliniky IVF CUBE. Ta totiž zdůrazňuje, že je velice důležitá kom-

plexní informovanost a preventivní vyšetření plodnosti.

Svět se sice mění, ale biologické limity plodnosti ne!

Stále více mladých lidí dnes rodičovství z různých důvodů odkládá. Někteří si chtějí najít vhodného partnera, vyřešit uspokojivě bydlení, dlouhodobě budovat kariéru a v neposlední řadě co nejdéle cestovat a užívat si život bez závazků. A svoji roli určitě hraje i nejistota, kterou způsobují válečné a další konflikty, které nás všechny sužují. Mnozí tito lidé nacházejí dokonce podporu u svých zaměstnavatelů – například v USA na social freezing finančně přispívá přibližně každá pátá větší firma.

„Za poslední desetiletí se mnohé změnilo – postavení žen, délka života ve zdraví i kvalita zdravotní péče. Biologické limity plodnosti však zůstávají stejné. U žen po 35 letech prudce klesá plodnost i kvalita vajíček, u mužů nastupuje pokles přibližně o deset let později," vysvětlila MUDr. Hana Višňová. A dodala, že výsledkem je, že každý pátý pár dnes řeší problémy s početím a asi 5 % dětí se rodí díky metodám asistované reprodukce.

Jeden odběr nestačí! A kolik to stojí?

Dobrou naději na narození dítěte ze zamražených vajíček mají podle mezinárodních studií jen ty ženy, které jich mají zamražený vysoký počet, ideálně několik desítek. Řada vajíček nemusí totiž přežít proces rozmražení, nemusí být oplozena a bude záležet také na kvalitě spermií budoucího partnera.

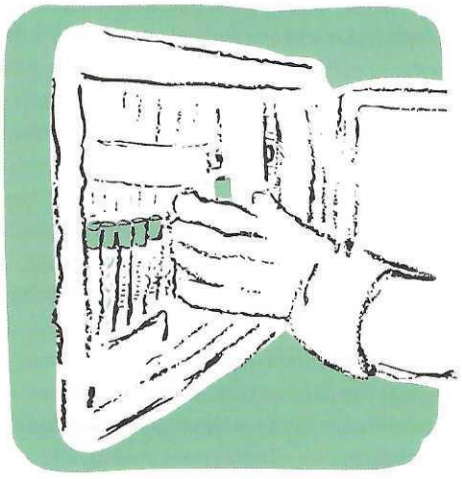
Právě nutnost opakovat hormonální stimulaci i odběr je důvodem, proč se social freezing může značně prodražit – a na rozdíl od IVF terapie zdravotní pojišťovny náklady na zamražení neproplácejí. Výjimkou jsou pouze případy, kdy pro social freezing existují závažné zdravotní indikace, například onkologická diagnóza či jiná léčba ohrožující plodnost (viz výše).

„Léky na hormonální stimulaci stojí 15–25 000 Kč, samotný odběr a vitrifikace vajíček 30–35 000 Kč a roční skladování dalších 2–5 000 Kč. Pokud je třeba podstoupit celý proces dvakrát až třikrát, náklady se mohou vyšplhat až na stovky tisíc korun," upozornila MUDr. Hana Višňová.

A co mužský faktor?

Social freezing je často považován za ženskou záležitost, ve skutečnosti ale úspěch závisí i na partnerovi. „Příčiny neplodnosti jsou dnes rozdělené rovnoměrně. Muži mají v průměru o 50 % méně spermií než jejich otcové a jejich kvalita se za poslední desetiletí výrazně zhoršila. U mužů s přibývajícím věkem roste i riziko erektilní dysfunkce, chronických onemocnění a genetických chyb u potomků," vysvětlila MUDr. Višňová. Zmrazení spermií je přitom technicky jednodušší a levnější – odběr ejakulátu stojí asi 1 500 Kč, skladování okolo 3 000 Kč ročně.

„Muži vnímají svou plodnost jako méně zranitelnou než ženskou a zmrazení spermií podstupují jen výjimečně. Motivací je spíše obava z následků chronických onemocnění než prodloužení reprodukčního věku," uvedla MUDr. Višňová a dodala, že pro stabilní páry je podle ní řešením také zmrazení embryí. Embrya přežívají rozmrazení s úspěšností 95–97 % a šance na úspěšné otěhotnění po embryotransferu dosahuje 45–55 %. Nevýhodou je legislativní limit skladování embryí (v ČR max. 10 let) či nemožnost použít je po rozchodu partnerů.

Až 8 z 10 vajíček se nikdy nepoužije

V souvislosti se social freezing statistiky ukazují překvapivý fakt: jen 12–16 % zmrazených vajíček se nakonec reálně využije. Většina žen se k uloženému biologickému materiálu už nikdy nevrátí! Část žen, které si nechaly zamrazit vajíčka, totiž mezitím otěhotní přirozeně, část zřejmě ztratí o využití zájem z jiných důvodů. A v České republice není možné zpětně změnit názor a zamražená vajíčka anonymně darovat, respektive je to s ohledem na povinná vyšetření komplikované, a proto je pravděpodobnější, že dojde v budoucnosti k jejich likvidaci.

„Social freezing by se neměl chápat jako univerzální pojistka, ale jen jako jedna z možností, která má své limity. Mnohem důležitější je zaměřit se na tzv. fertility awareness – otevřenou komunikaci o ochraně reprodukčního zdraví a vlivu věku na plodnost s důrazem na bezplatná preventivní vyšetření, jaká nabízí i Nadační fond ProPlodnost. Mladí lidé potřebují znát nejen fakta, ale i reálný stav vlastní plodnosti – aby se rozhodovali informovaně a zodpovědně," uzavřela MUDr. Hana Višňová. ■

PhDr. Helena Chvátalová
Ilustrace Markéta Metelka Knorová a Alžběta Moravcová